

Győri Ítéltábla
Pf.IV.20.229/2012/3.szám

A Győri Ítéltábla a dr. Novák Gábor ügyvéd által képviselt **I.r., II.r., III.r. és IV.r. felpereseknek** Dr. Mátyás Klára Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen kártérítés iránti perében a Tatabányai Törvényszék 2012. március 2. napján kelt 4.P.21.978/2009/46. számú ítélete ellen az I-IV.r. felperesek részéről 48., 50. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelesek megfizetni a felperesek az államnak az illetékügyekben eljáró hatóság felhívására az alább megjelölt összegű feljegyzett fellebbezési illetéket: az I.r. felperes 208.040,- (Kettőszáznyolcezer) Ft-ot, a II.r. felperes 28.000,- (Huszonnyolcezer) Ft-ot, a II-III-IV.r. felperesek, mint egyetemleges kötelezettek 400.000,- (Négyszázezer) Ft-ot.

Köteles megfizetni 15 napon belül az I.r. felperes 50.000,- (Ötvenezer) Ft, a II.r. felperes 7.000,- (Hétezer) Ft, míg a II-III-IV.r. felperesek, mint egyetemleges kötelezettek 100.000,- (Egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget az alperesnek, viselni tartoznak továbbá a fellebbezéssel felmerült költségeiket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az I.r. felperes módosított kereseti kérelmében 8.830.500,-Ft összeg és ennek 2007. június 18. napjától járó késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest kártérítés címén.

Kérelmének indokául előadta, hogy 1997. július 1. napjától egyéni vállalkozóként üzemeltette a **Város 1, ... hrsz.** alatti üzemanyagtöltő állomást a **"A"** Kft. jogelődjével kötött

megállapodás alapján. Az alperes - a felperes munkavállalójaként - kútvezető helyettesként tevékenykedett.

Az 1998. május 4. és június 30. napja közötti időszakban az alperes a rábízott napi bevételek kezelése során azokból összesen 8.830.500,-Ft-ot eltulajdonított oly módon, hogy a tárgynapot megelőző napi bevételt nem teljes egészében adta át az azt elszállító cégnek. A napi bevétel teljes egészében a "A" Kft-t illette, ezért - az I.r. felperes és az "A" Kft. közti üzemeltetési szerződés alapján - a hiány megfizetéséért az I.r. felperes tartozik felelősséggel.

A Tatabányai Városi Bíróság 2006. június 29-én meghozott 13.B.1440/2003/26. számú ítéletével az alperest bűnösnek mondta ki jelentős értékre folytatólagosan üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntetében és ezért felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre és pénz mellékbüntetésre ítélte.

Az elkövetési értéket 8.830.500,-Ft-ban határozta meg. Kötelezte az alperest 8.830.500,-Ft kártérítés I.rendű felperes neve részére történő megfizetésére. A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2007. június 18-án jogerős 1.Bf.429/2006/18. számú határozatával az elsőfokú bíróság döntését annyiban változtatta meg, hogy az I.r. felperes mint magánfél polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította.

Az I.r. felperes előadta, hogy tartozását a "A" Kft. felé 1998. június 24-én kötött megállapodással elismerte. Ennek alapján a "A" Kft 3.217.693,-Ft-ot. I.r. felperes jutalékából leszámított, további 1.398.832,-Ft-ot pedig I.r. felperes megfizetett meg a "A" Kft. részére. A Tatabányai Városi Bíróságon Gpk.50.488/1999. szám alatt 5.147.700,-Ft és ennek 1998. október 14. napjától járó kamatai iránt az I-II.r. felperessel szemben kibocsátott fizetési meghagyás 1999. március 19-én jogerőre emelkedett. Ennek alapján végrehajtási eljárás van folyamatban.

II.r. felperes kereseti kérelmében 349.708,-Ft és ennek 2007. június 18. napjától járó késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A II.r. felperes - aki az I.r. alperes házastársa - 1998. szeptember 1. napjától kötött megállapodást az "A" Kft-vel az üzemanyagtöltő állomás üzemeltetésére. A II.r. felperes állította, hogy tőle is levonásra került az "A" Kft. által 349.708,-Ft összeg az alperes bűncselekménye következtében be nem folyt bevétel kompenzálására.

II-III-IV.r. felperes 5.000.000,-Ft 2002. október 13. napjától járó késedelmi kamatai megfizetésére kérték kötelezni az alperest.

Arra hivatkoztak, hogy a II-III-IV.r. felperes tulajdonában lévő **helység 2-i ... hrsz-ú, "Helység"2, ...** szám alatti ingatlant az alperes cselekménye miatt kellett áron alul értékesíteniük és a vételárat egyéb tartozások, valamint a végrehajtási költség fedezésére fordítani.

Az alperes ellenkérelme a felperesek kereseti kérelmének elutasítására irányult. Állítása szerint I-II.r. felperesek utasítására került sor a napi jelentésekből következőnél kisebb összeg "A" Kft. részére történő elszállítására. Azt nem vitatta, hogy a zsákos befizetési

bizonylatokon és a napi jelentéseken az ő aláírása szerepelt. Állította, hogy a páncélszekrényhez hozzáférése nem volt.

Arra is hivatkozott, hogy bűncselekménnyel okozott kár címén II-III-IV.r. felperesek az alperessel szemben követelést nem érvényesíthetnek. Nem igazolt az alperesi cselekmény és a II-III-IV.r. felperesek állított 5.000.000.-ft kára közti okozati összefüggés sem.

Ígényük az alperessel szemben el is évült, ugyanis mind a II.r. felperes által érvényesített 349.708,-Ft levonása, mind a **helység 2-i** ingatlan II-III-IV.r.felperesek általi értékesítése a keresetlevél benyújtása előtt több mint 5 évvel történt.

Hivatkozott az alperes arra is, hogy a büntetőbíróság döntése nem alapozza meg az I.r.felperes kereseti kérelmének összecszerűségét. Az I.r. felperesnek igazolnia kell, hogy a "A" Kft., illetve jogelődje felé milyen összegeket teljesített, mivel a kereseti kérelme jogalapjának fennállta esetén is csak ezen összegre tarthatnak igényt.

A Tatabányai Törvényszék fellebbezéssel támadott ítéletében - az I.r. felperes kereseti kérelmének részben helyt adva - kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. felperesnek 6.230.000,-Ft-ot és ennek 2007. június 18. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

Ezt meghaladóan az I-IV.r. felperes kereseti kérelmét elutasította.

Kötelezte a törvényszék az I. és II.r. felperest, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak 21.000,-Ft le nem rótt illetéket. Kötelezte az I-II-III-IV.r. felperest, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a Magyar Államnak 300.000,-Ft le nem rótt illetéket. Kötelezte a törvényszék az I.r. felperest, hogy fizessen meg az államnak 205.200,-Ft le nem rótt eljárási illetéket és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak 373.800,-Ft le nem rótt illetéket.

A törvényszék kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg I-II.r. felperesnek 45.665,-Ft szakértői díjat, mint perköltséget. Kötelezte az I-II.r. felperest, hogy egyetemlegesen fizessen meg az alperesnek 17.485,-Ft ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget, az I-II-III-IV.r. felperest, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 250.000,-Ft ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget és kötelezte az I.r. felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 3.665,-Ft ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget 15 napon belül.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a Pp. 4. §. (1)-(2) bekezdése értelmében a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése, vagy az azokban megállapított tényállás nem köti.

Ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől polgári perben kell határozni, a bíróság határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.

A jogerősen eljáró büntetőbíróság a hiányzó pénzösszeg meghatározására szakvéleményt nem szerzett be, az I.r. felperes polgárjogi igényét egyéb törvényes útra utasította.. Ezért jelen eljárásban - a Pp. 164. §. (1) bekezdése alapján - a felperesek kötelesek bizonyítani az

alperes által nekik okozott kár összegszerűségét is. A büntetőbíróság ítéletének tényállásában meghatározott elkövetési értéktől eltérhet a polgári bíróság által megállapított kártérítés összegszerűsége .

Az elsőfokú bíróság a beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény alapján azt állapította meg, hogy alperes 6.230.000,-Ft-tal kevesebb összeget fizetett be az általa aláírt zsákos befizetési bizonylatokkal, mint amennyi az ezen időszakra eső, szintén általa aláírt napi jelentésekben feltüntetett bevételek teljes összege. A polgári perben kirendelt könyvszakértő által megállapított 6.230.000,-Ft hiány azért különbözik a büntetőítéletben meghatározott 8.831.000,-Ft elkövetési értéktől, mivel a könyvszakértő csak azon napokra eső hiányt számolta el az alperes terhére, amely napokon a zsákos bevételi bizonylatokon az alperes aláírása szerepelt.

A beszerzett könyvszakértői vélemény megállapításaira tekintettel az elsőfokú bíróság a Ptk. 339. §. (1) bekezdése alapján 6.230.000,-Ft kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest az I.r. felperes javára.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy tévesen hivatkozott arra az alperes, hogy károsultnak csak a "A" Kft., illetve a jogelődje tekinthető, ugyanis az iratokból kétséget kizáróan megállapítható, hogy a keletkezett bevételhiányt az I.r. felperes a "A" Kft. felé megtérítette, illetve a jogerős fizetési meghagyás alapján indult végrehajtási eljárások befejezése a rendelkezésre álló iratok alapján nem állapítható meg, ezért az alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 339. §. alapján - a sikkasztással okozott bevételkiesés okán - az I.r. felperessel szemben fennáll.

A II.r. felperes által érvényesített 349.708,-Ft kártérítési igényt az elsőfokú bíróság nem találta megalapozottnak, mivel ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, hogy a 349.708,-Ft összeg levonása a kereseti kérelemmel érintett ... úti üzemanyagtöltő állomás, vagy az I.r. felperes által működtetett másik, az oroszlanói üzemanyagtöltő állomás működéséhez kapcsolódik-e. Megállapította azt is, hogy az I.r. felperesnek okozott kár rendezése körében ez az összeg már figyelembevételre került.

A II-III-IV.r. felperések által előterjesztett 5.000.000,-Ft kárigénnyel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy felperések nem igazolták sem azt, hogy a **helység 2-i** ingatlan 2000. évben a reális forgalmi érték alatt került eladásra és ezen körülménynek az alperes cselekményével való okozati összefüggését sem.

Kitért az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperések a büntetőítélet meghozatalát követő 1 éven belül fordultak bírósághoz a bűncselekménnyel összefüggésben előterjesztett kárigényükkel, ezért az elévültnek nem tekinthető.

Felperések fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú ítélet Pp. 252. §. (2) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezését és a Tatabányai Törvényszék új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását indítványozták. Másodlagosan kérték az elsőfokú ítélet megváltoztatását és alperes - módosított kereseti kérelemben írtak szerinti- marasztalását.

II-III-IV.r. felperesek kártérítési igénye vonatkozásában sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal azt a szoros logikai láncot, amely az alperes által elkövetett bűncselekménytől II-III.r. felperesek anyagi ellehetetlenülésén keresztül a **helység 2-i** ingatlan elárverezéséig vezetett.

Az I.r. felperes kártérítési igényével összefüggésben rámutattak, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül értelmezte a Pp. 4. §. (1) (2) bekezdését. A büntetőeljárásban lefolytatott szabályos bizonyítási eljárás eredményeként pontosan meghatározott elkövetési értéket a polgári bíróság nem hagyhatta volna figyelmen kívül.

Az elsőfokú bíróság által a Pp. 4.§. (1) (2) bekezdéseivel kapcsolatosan elfoglalt téves álláspont következtében a bizonyítási teher elosztása a Pp. 164. §. (1) bekezdésében írtakkal ellentétesen történt, ezért a könyvszakértői vélemény beszerzése eljárási szabálysértés eredményeként jött létre, ami az elsőfokú Pp.252.§. (2) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezését indokolja.

Az alperes ellenkérelme a fellebbezés elutasítására és az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult a felperesek perköltségben marasztalása mellett.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között - felülvizsgálva (Pp. 253.§. (3). bek.) az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, a bizonyítékokat okszerűen, a Pp. 206. §-ban írtaknak megfelelően értékelve helyes tényállást állapított meg, amelyből levont jogi következtetései is helytállóak.

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtettekkel is teljes körűen egyetért, azokat megismételni nem kívánja.

A fellebbezésben írtakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

A Pp. 4.§. (1) bekezdés szerint a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti.

A Pp. 4. §. (2) bekezdése értelmében, ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.

Az idézett törvényi rendelkezés helyes értelmezése szerint a polgári bíróságot csak a bűncselekmény elkövetésének ténye és azon bűncselekmény minősítése köti, amelyben az elítélt bűnössége megállapításra sor került.

Egyebekben a tényállást a rendelkezésére álló bizonyítékok szabad mérlegelésével, meggyőződése szerint állapítja meg.

A Pp. 164. §. (1) bekezdése alapján a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

A perben - kereseti kérelmük megalapozottságához - a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján a felpereseknek kellett bizonyítania kártérítési igényük jogalapját és összegszerűségét is. Az elsőfokú bíróság a 17. sorszámu jegyzőkönyvben - a Pp. 3. §. (3) bekezdésében írtaknak megfelelően - helytállóan tájékoztatta a peres feleket a bizonyítási teherről. Ennek tükrében az igazságügyi könyvszakértő - a felperes indítványára történő - kirendelése indokolt volt.

Az elsőfokú bíróság tehát eljárási szabályt sem a bizonyítási teher elosztásával, sem az igazságügyi könyvszakértő kirendelésével majd a beszerzett szakvélemény bizonyítékkénti értékelésével nem sértett, erre tekintettel az ítélet Pp. 252. §. (2) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezése nem indokolt.

Utal az ítélet tábla arra, hogy jelen esetben a büntetőeljárásban meghatározott elkövetési érték és a polgári perben megállapított bevételhiány (a kártérítés összege) eltérése a jogerősen megállapított bűncselekmény minősítésére kihatással nincs, a polgári perben számított bevételhiány összege is az elkövetett bűncselekmény - jogerős büntetőítéletben megállapított- minősítését eredményezné.

A fellebbezésben írtakra tekintettel az ítélet tábla hangsúlyozza, hogy az elsőfokú bíróság a II-III-IV.r. felperesek által előterjesztett 5.000.000,-Ft összegű kártérítési igény elutasításának részletes indokát adta. Sem a **helység 2-i** ingatlan áron aluli értékesítésének ténye, sem az ingatlan eladása és az alperes által elkövetett bűncselekmény közti közvetlen okozati összefüggés a perben bizonyítást nem nyert.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. §. (3) bekezdése alapján - annak helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

Az ítélet tábla az eredménytelenül fellebbező felpereseket a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján kötelezte peröltség viselésére. I.r. felperes vonatkozásában 2.600.500,-Ft fellebbezési érték után számolt 208.040,-Ft fellebbezési illeték, II.r. felperest 349.708,-Ft fellebbezési érték után számított 28.000,-Ft feljegyzett fellebbezési illeték, míg II-III-IV.r. felpereseket, mint egyetemleges kötelezetteket 5.000.000,-Ft fellebbezési érték után számított 400.000,-Ft összegű fellebbezési illeték állam javára való megfizetésére, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdés a.) pontja és 3 §. (5) bekezdés alapján megállapított mértékű ügyvédi munkadíjakból álló másodfokú perköltség alperes részére történő megfizetésére kötelezte.

Győr, 2013.február 13. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Sarmon Hedvig sk.. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó: